

Додаток №1
до наказу № 137-0/9
від 01.09.2023 року

Порядок

реагування на випадки булінгу (цькування) в НВК № 34

Загальні положення

1. Порядок реагування на випадки булінгу в Черкаському НВК № 34 складений на основі типового Порядку реагування на випадки булінгу, затвердженого наказом МОН України від 28.12.2019 № 1646.
2. Цей Порядок визначає механізм реагування на випадки булінгу в Черкаському НВК № 34.
3. Терміни, використані у цьому Порядку, вживаються у таких значеннях:
 - кривдник (булер) – учасник освітнього процесу, в тому числі малолітня чи неповнолітня особа, які вчиняє булінг щодо іншого учасника освітнього процесу;
 - потерпілий (жертва булінгу) – учасник освітнього процесу, в тому числі малолітня чи неповнолітня особа, щодо якої було вчинено булінг;
 - спостерігачі – свідки та безпосередні очевидці випадків булінгу;
 - сторони булінгу – безпосередні учасники випадку: кривдник, потерпілий, спостерігачі.

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у Законах України «Про освіту», «Про соціальні послуги», «Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю», «Про забезпечення рівних прав і можливостей жінок і чоловіків», «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні».

4. Проявами, які можуть бути підставами для підозри в наявності випадку булінгу учасника освітнього процесу, є:
 - замкненість, тривожність, страх, або, навпаки, демонстрація повної відсутності страху; ризикована і зухвала поведінка;
 - неврівноважена поведінка;
 - агресивність, напади люті, схильність до руйнації, нищення, насильства;
 - різка зміна звичної для дитини поведінки;
 - уповільнене мислення, знижена зда́тність до навчання;
 - відлюдькуватість, уникнення спілкування;
 - ізоляція, виключення з групи, небажання інших учасників освітнього процесу спілкуватися;
 - демонстрація страху перед появою інших учасників освітнього процесу;

- схильність до пропуску навчальних занять;
- відмова відвідувати заклад освіти з посиланням на погане самопочуття;
- депресивні стани;
- аутоагресія (самоушкодження);
- суїциальні прояви;
- явні фізичні ушкодження та ознаки поганого самопочуття (нудота, головний біль, кволість тощо);
- намагання приховати травми та обставини їх отримання;
- скарги на біль та погане самопочуття; пошкодження чи зникнення особистих речей; вимагання особистих речей, їжі, грошей;
- жести, висловлювання, прізвиська, жарти, погрози, поширення чуток сексуального (інтимного) характеру або інших відомостей, які особа бажає зберегти в таємниці;
- наявність фото-, відео- та аудиоматеріалів фізичних або психологічних знущань, в т.ч. сексуального (інтимного) змісту;
- наявні пошкодження чи зникнення майна та особистих речей.

5. До булінгу належать випадки, які відбуваються безпосередньо в приміщенні НВК та на прилеглих територіях (включно з навчальними приміщеннями для занять спортом, проведення заходів, коридорами, вбиральнями, душовими кімнатами, їдалнею тощо) та за межами НВК під час заходів, передбачених освітньою програмою, планом роботи НВК та інших освітніх заходів, що організовуються за згодою керівника НВК, в тому числі на шляху до навчального закладу. Ознаками булінгу є систематичне вчинення учасниками освітнього процесу діянь стосовно учня та такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, в тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, а саме:

- умисне позбавлення їжі, одягу, коштів, документів, іншого майна або можливості користуватися ними, перешкодження в отриманні освітніх послуг, примушування до праці та інші правопорушення економічного характеру;
- словесні образи, погрози, у тому числі щодо третіх осіб, приниження, переслідування, залякування, інці діяння, спрямовані на обмеження волевиявлення особи;
- будь-яка форма небажаної вербальної, невербальної чи фізичної поведінки сексуального характеру, зокрема принизливі погляди, жести, образливі рухи тіла, прізвиська, образи, жарти, погрози, поширення образливих чуток;
- будь-яка форма небажаної фізичної поведінки, зокрема, ляпаси, стусани, штовхання, щипання, шмагання, кусання, завдання ударів;
- інші правопорушення насильницького характеру.

- Черкаський центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді;
- департамент освіти та гуманітарної політики ЧМР;
- Національна поліція України в Черкаській області;
- адміністрація та педагогічний колектив НВК № 34.

Зазначені інстанції діють в межах повноважень, передбачених законодавством та цим Порядком.

7. Вище вказані інстанції здійснюють заходи, спрямовані на запобігання та протидію булінгу в Черкаському НВК № 34 згідно з Планом заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу в НВК № 34, затвердженим центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.
8. Педагогічні та інші працівники НВК у разі, якщо вони виявляють випадок булінгу, зобов'язані:
 - вжити невідкладних заходів для припинення небезпечного впливу;
 - за потреби надати домедичну допомогу та викликати бригаду екстреної медичної допомоги;
 - звернутися (за потреби) до територіальних органів Національної поліції України;
 - повідомити адміністрацію НВК про виявлений випадок булінгу та принаймні одного з батьків або інших законних представників малолітньої чи не повнолітньої особи яка стала стороною булінгу.